

Vergaderjaar 2017–2018

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 530

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN
EN KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 maart 2018

Hierbij bied ik u de Monitor Open Standaarden 2017 aan¹. De monitor maakt inzichtelijk in welke mate door de overheid gebruik wordt gemaakt van open standaarden die voor de overheid zijn voorgeschreven bij ICT-aanbestedingen.

De monitor 2017 bevat in een bijlage de cijfers met betrekking tot de adoptie van de informatieveiligheidsstandaarden (IV-standaarden²). Begin 2018 is hier een laatste meting op verricht, deze heb ik met het oog op de actualiteit toegevoegd³.

Digitale ontwikkelingen gaan snel en het belang van interoperabiliteit is groot. Het open-standaardenbeleid is gericht op het vergroten van de doorstroom van het digitale verkeer binnen overheden en tussen overheden en burgers en bedrijven (de interoperabiliteit), het beperken van de leveranciersafhankelijkheid van de publieke sector en om ervoor te zorgen dat de veiligheid en betrouwbaarheid in het digitale verkeer toeneemt.

Het Forum Standaardisatie bevordert de interoperabiliteit en het gebruik van open standaarden binnen de Nederlandse overheid, zodat overheden beter, efficiënter en betrouwbaarder digitaal kunnen samenwerken. Het Forum is breed samengesteld uit vertegenwoordigers met deskundigheid en/of affiniteit met standaardisatie en procesvernieuwing voor een betere elektronische (overheids)dienstverlening. De leden hebben een achtergrond in het bedrijfsleven, de wetenschap en de overheid (rijksoverheden, decentrale overheden, en zijn afkomstig zowel vanuit beleid als vanuit

¹ Een overzicht van de monitor resultaten is opgenomen in het digitale magazine (<https://magazine.forumstandaardisatie.nl>), tevens raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Het gaat om de volgende standaarden: DNSSEC (domeinnaambeveiliging), TLS voor transactie-websites (beveiligde verbinding), DKIM, SPF en DMARC (anti-phishing).

³ Een overzicht van de laatste IV-meting resultaten is opgenomen in het digitale magazine (<https://magazine.forumstandaardisatie.nl>), tevens raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

uitvoering). Het publiek-private karakter van het Forum heeft zijn meerwaarde bewezen. Recentelijk is ook het mandaat van het Forum voor de komende vier jaar verlengd, tot en met 2021.

De monitor, die in opdracht van het Forum wordt uitgevoerd, laat onder meer zien dat de uitvraag van open standaarden bij aanbestedingen onder andere via Tendered nog steeds toeneemt. Zo werd in 2017 in 81% van de aanbestedingen gevraagd om een of meer relevante standaarden van de «pas-toe-of-leg-uit»-lijst (in 2016 was dat 72%).

Het lid Özütok (GroenLinks) heeft eind 2017 vragen gesteld over het gebruik van de standaarden voor veilig e-mailverkeer door gemeenten. Zoals ik reeds eerder aangaf⁴, doen gemeenten het in de IV-standaarden metingen relatief goed ten opzichte van de medeoverheden als geheel.

Vooruitblik

Het daadwerkelijk gebruik van open standaarden gaat, zo leert de ervaring, niet vanzelf. In een netwerkeconomie werken organisaties samen en vindt veel digitale informatie-uitwisseling plaats. Open standaarden zijn noodzakelijk voor het effectief uitwisselen van data, voor de benodigde veiligheid en voor de kwaliteit van de ICT-infrastructuur. Ze vormen de fundamenten voor betere dienstverlening van de overheid aan burgers en bedrijven, voor economische groei en voor een open en transparante overheid. Het Forum zet in de komende periode meer in op het geven van voorlichting, delen van goede voorbeelden en kennisoverdracht over het belang van het werken met open standaarden.

Verder is in het Wetsvoorstel Digitale Overheid een grondslag opgenomen voor het verplicht kunnen stellen van nader te bepalen standaarden die overheden moeten gebruiken in het elektronisch verkeer met andere overheden, en met burgers en bedrijven. Dit zou in de toekomst het sluitstuk van interventies kunnen zijn om de implementatie van open standaarden bij alle overheden te realiseren. Inwerkingtreding van het wetsvoorstel is voorzien voor 1 januari 2019.

Tot slot heeft het Kabinet onlangs het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) ingesteld. Het OBDO heeft de rol van het Nationaal Beraad overgenomen als het gaat om de besluitvorming op basis van adviezen van het Forum. Het OBDO bevordert dan ook de interoperabiliteit, en stelt – op advies van het Forum – de samenstelling van de lijst met open standaarden vast, waarvoor voor overheidsorganisaties een «pas-toe-of-leg-uit regime» geldt. Het OBDO stimuleert en volgt het gebruik van de standaarden op die lijst.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops

⁴ Aanhangsel Handelingen 2017/18, nr. 922.